

Katedra filozofie Filozofické fakulty UP v Olomouci zve na přednášky **Jednoty filozofické**, které se konají v cyklu **Dialog přírodních a humanitních věd** každou středu od 13:15 hodin v učebně 1.16 na Kateřinské 17. Program: <http://sites.google.com/site/soucasnafilosofie/>.

Role a význam vysvětlení ve vědě

ing. Mgr. Zdeňka Jastrzemska, Ph. D.

Filozofická fakulta MU v Brně

26. březen 2014

Abstrakt: Na vědecké teorie jsou kladeny nejrůznější nároky. Požaduje se, aby byly bezrozporné, jednoduché a empiricky adekvátní. Má se za to, že dobrá vědecká teorie by měla být schopna fenomény v dané oblasti nejen popsat, ale také předvídat. Dalším diskutovaným a velmi problematickým kritériem je přibližování se k pravdě. Ve své přednášce bych se chtěla zaměřit na vysvětlení. Budu se zabývat otázkami, k čemu vysvětlení ve vědě slouží, zda je vůbec potřeba, aby vědci vysvětlení hledali, a jak by bylo možné explanační sílu vědeckých teorií srovnávat. Pokusím se ukázat, že z přijetí explanace jako relevantního kritéria pro přijímání teorií plynou určité důsledky také pro hodnocení standardního hypoteticko-deduktivního modelu.

Literatura: Zdeňka Jastrzemska, "Vysvětlení dobrá a lepší", in *Aspekty vysvětlení: hledání explanačních znalostí*, Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2009, s. 59-79.